

[Aksel Larsen.]

ændrer deres beslutning, ved jeg ikke, men den vil under alle omstændigheder blive holdt, fordi jeg anser det for en nødvendighed at sige det, jeg siger her.

Vi har stillet et ændringsforslag til forslaget til Danmarks Riges Grundlov, et ændringsforslag til § 20. Ændringsforslaget er indholdsmæssigt, omend ikke i formen, det samme, som vi har fremsat ved en tidligere lejlighed, dengang stillet til § 88, og det går ud på, at § 20, som den foreligger i grundlovsforslaget, kun har gyldighed, dersom den vedtages med et flertal ved en særlig folkeafstemning, der afholdes samtidig med folkeafstemningen om grundlovsforslaget som helhed.

Vi er, som jeg tidligere har haft lejlighed til udførligt at begrunde, af den mening, at § 20, som den er vedtaget af de fem partier her i salen, er en yderst ulykkelig paragraf for Danmark, og at den ikke bør ind i grundloven, men vi er villige til alligevel at opfordre vælgerne til at stemme ja til grundloven, hvis vælgerne får lov til at afgøre, om denne paragraf skal ind i grundloven. Vi kan ikke strække os længere, vi strækker os nemlig herved meget langt. Jeg må have lov til at gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at det er i grunden et stærkt stykke, at de partier, som i tide og utide kalder sig selv demokratiske — og statsministeren undså sig ikke for at bruge den samme rosende betegnelse om disse fem partier nede i fællessalen forleden dag —, ikke vil tillade, at vælgerne ved en særlig afstemning får lov til at tage stilling til denne paragraf. Den er nemlig det eneste virkelige og væsentlige nye i grundloven. Javel, der er en hel del ændringer i grundlovsforslaget i forhold til den hidtil gældende grundlov, men der er ikke noget, der i virkeligheden er principielt nyt udover denne § 20.

Man vil måske fra anden side forsøge at hævde, at det dog er noget principielt nyt, at valgretsalderen nedsættes. Det kan jeg ikke anerkende. Jeg kan anerkende, at det er noget nyt, men det kan ikke være noget principspørgsmål, om man skal have den

ene eller den anden valgretsalder. Dette har man også erkendt gennem alle de mange forskellige forlig om valgretsalderen, man har sluttet, og hvorved man er nået til det resultat, at den skal afgøres ved en folkeafstemning samtidig med afstemningen om grundlovsforslaget, og hvor man har lagt det hele sådan tilrette, at man, som selv „Social-Demokraten“ erkender, regner med, at der er overvejende sandsynlighed for, at valgretsalderen kun bliver nedsat til 23 år, ikke til 21 år.

Formanden: Jeg vil gerne have mere ro i salen.

Aksel Larsen: Iøvrigt er spørgsmålet om selve valgretsalderen ikke sat ind i grundlovsforslaget. Der er kun sat ind, at den skal afgøres ved en folkeafstemning.

Noget andet, man måske vil hævde er noget principielt nyt, er overgangen til etkammersystem.

Det skulle jeg også gerne anerkende, og formelt set er det noget principielt nyt, men reelt har vi haft etkammersystem i Danmark siden landstingsflertalsskiftet i 1936, så nogen omvæltning betyder det ikke, at man også formelt går over til etkammersystem. Jeg anerkender, at det er et fremskridt, at der bliver mulighed for nedsættelse af valgretsalderen. Jeg anerkender, at det er et fremskridt, at man formelt fastlægger etkammersystemet, men som sagt, noget virkeligt og principielt nyt kan det ikke siges at være.

Udover disse to områder er det svært for mig at finde egentlige fremskridt i grundlovsforslaget. Ja, jeg kan naturligvis finde bestemmelsen om, at fremtidig skal folk, der bliver udsat for administrativ frihedsberøvelse, herunder fjernelse af børn fra hjemmet, kunne få sagen indanket for en domstol. Det er et endda meget betydningsfuldt fremskridt, men det er også noget, som kan gennemføres ved ændring af den almindelige lovgivning, så det er ikke en reform, som står og falder med selve grundlovsforslaget. Iøvrigt må det vel være mig tilladt at benytte lejligheden til at under-